

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO

★
Izvršujemo vsakovrsne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO

★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXI. — LETO XXXI.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONDELJEK), APRIL 19, 1948

ŠTEVILKA (NUMBER) 77

Domače vesti

Seja odbora za Wallacea
Prosi se vse one, ki imajo po-
le za nabitje podpisov za
Wallacea, da jih prineso nocoj
gotovo v SDD na Waterloo Rd.,
kjer se bo ob enem vršila seja.
Pričetek seje bo ob osmih. Va-
ti se vse, ki se zanimajo za to
kampanjo, da pridejo na sejo

Išče sorodnika

Mrs. Mary Hribar iz 889 E.
137 St. je prejela pismo od Jo-
žefa Pekolj iz Stehanje vasi, po-
šta Velika loka pri Trebnjem,
ki bi rad zvedel za sorodnika
Franc Anžlovarja, doma iz Bab-
ne gore sela, pri Semberku.
Če sam to čita ali pa če kdo ve
za njegov naslov je proščen, da
sporoči na naslov rojaka Pekolj
ali pa naj sporoči Mrs. Hribar.

Podr. št. 106 Sansa

Nocoj se vrši redna mesečna
seja podr. št. 106 SANSa v
Slov. društvenem domu na Re-
cher Ave. Ker se ima za razmo-
trati več stvari v korist orga-
nizacije, se vabi članstvo in
društvene zastopnike, da se ude-
ležijo v polnem številu.

Sen. Taft v intenzivni kampanji za glasove

Senator Robert A. Taft je po
povratku iz Nebraske priznal,
da je njegov položaj vsled zma-
ga, ki jo je izvojeval v dotični
državi Harold E. Stassen, "re-
šen" in se odločil, da bo prihod-
nja dva tedna posvetil izključno
kampanji v zvezi s primarnimi
volitvami, ki se bodo vršile 4.
maja v Ohiju.

V soboto je imel Taft v Cleve-
landu govor, v katerem je zahte-
val, da Zedinjene države vodijo
enako intenzivno svetovno kam-
panjo za ameriški način življe-
nja, kakor jo vodi ruska vlada
za komunizem.

Dalje se je izjavil za ojačenje
Združenih narodov in za izvoli-
te administracije, ki bo odloč-
no nastopila za ohranitev miru.

Naročajte, širite in štajte
"Enakopravnost!"

Druhal poskušala nasilno razbiti shod Wallaceovih pristašev v Yali

NEW HAVEN, Conn., 17. aprila.—Skupina študentov je
včeraj poskušala z jaci in vzkli-
ki razbiti shod za Wallacea, ki ga
je priredil odbor univerze Yali.
Študenti so govornike obmeta-
vali z jaci in vzklikali: "Hoče-
mo Stassena."

Policija ni nobenega aretira-
la, a skorajno so se vršili fizični
napadi na posamezne govorni-
ke, ki so nastopili na shodu "Da-
na miru."

Ko je poskušala govoriti Miss
Sally Roller, je najprej skupina
študentov začela prepevati "On-
ward Christian Soldiers," nato
je začela metati jaja na govorn-
išče in člane kluba.

Uradniki v Yali niso hoteli
pustiti nobenega komentarija
glede tega incidenta.

Nemire so povzročili študenti

KONCERT
Mlad. pevskega
zboru SDD
v nedeljo 25. aprila
ob 4. uri pop.
v Slov. del. domu na
Waterloo Rd.

Lausche udaril politične bosse in podal načrt za mir z Rusijo

**Ako Rusi hočejo komunizem, je to
njihova zadeva, Amerika pa naj pokaže,
da je naš sistem najboljši za ljudstvo**

V govoru, ki ga je imel včeraj v Clevelandu, je bivši
gov. Frank J. Lausche udaril po političnih bossih, ob enem
pa podal nasvet, kako naj bi se izgladila nesoglasja med
Zedinjenimi državami in Rusijo.

Govoreč pred avdienco pro-
gresivnih črncev, ki so člani St.
James Literary Forum, je Lau-
sche med ostalim izjavil:

"V tej borbi stojim sam. Ve-
liki politični bossi demokratske
stranke pravijo, da sem neva-
ren stranki. Toda demokracija
ne priznava političnih bossov.
Meni je več na tem, da imam
na svoji strani ljudstvo, poli-
tični bossi pa naj gredo svojo
pot, kakor jih je volja.

"Dobro državljanstvo stoji
nad strankarstvom. Ako bom
zopet izvoljen za governorja,
vas zagotavljam, da bom pravi-
čen napram vsem."

Poudarja podporo akcijam proti vsem diskriminacijam

V svojem govoru se je Lau-
sche dotaknil vprašanja plem-
enske diskriminacije v zvezi z
uposlevanjem in komentiral gle-
de univerze Wilberforce, ki je
najvažnejša šolska institucija,
ki jo posedajo ohijjski zamorci.

Dejal je:

"Republikanci so leta 1946 v
svoji platformi obljubili zakon
za odpravo plemenske diskrimi-
nacije pri zaposlovanju, ampak
niso svoje obljube nikdar na-
meravali izpolniti. Jaz sem že
v preteklosti zagovarjal ustano-
vitev tožadene državne komi-
sije in bom to storil iznova, ako
postane governor.

"Kar se tiče univerze Wilber-
force, sem storil vse, kar je bi-
lo v moji moči, da bi ta učni

tudi na shodu za Wallacea, ki se
je vršil v Pasadena, Cal. V Cam-
bridgeu, Mass., pa je druhal na-
padla Wallaceove pristaše in še-
le po daljših borbah s pestmi je
policija odstranila skupino štu-
dentov.

Taylor primerja motive Amerike in Rusije

ST. CLAUD, Minn., 16. aprila
—Senator Glen Taylor, ki je
kandidat za podpredsednika Ze-
dinjenih držav na listi nove pro-
gresivne stranke, je danes izja-
vil, da ima Rusija več razlogov,
da sumniči Ameriko zaradi voj-
nih namenov, kot pa jih imajo
Zedinjene države.

Taylor je pristavil, da bi na-
ša dežela "bila še bolj borbena,
kot pa je sedaj Rusija, ako bi
Rusija oboroževala Mehiko v
takšnem obsegu, kot to mi obo-
ružujemo Turčijo, sosedo Rusi-
je."

"Ako bo prišlo do vojne, ker
Amerika dela stvari boljše in
večje, kot pa katera koli druga
država, bomo mi imeli največja
koncentracijska taborišča in
najboljše peči," je rekel Taylor,
ki pa ni hotel povedati, kaj je
mislil s svojim zadnjim odstav-
kom.

zavod ne postal predmet poli-
tične igre. Toda v trenutku, ko
sem zapustil governerski ured,
je državna zakonodajna spre-
menila zakon in uvedla kontrolo
nad upravnim svetom univerze.
Danes je univerza Wilberforce
vodena kot Jim Crow instituci-
ja, kar je v nasprotju z ameri-
škimi tradicijami."

Tri priporočila za odpravo ameriko-ruske napetosti

Lausche se je dotaknil tudi
mednarodnega političnega po-
ložaja in podal tri priporočila, o
katerih je izrazil prepričanje, da
bi učinkovito preprečila širjenje
komunizma. To naj bi se storilo
na sledeči način:

1. Pokažimo pred vsem svetom,
da je ideologija demokra-
cije s stališča vlade sposobna
nuditi vsem državljanom višek
dobrega v materialnem in du-
hovnem oziru.

2. Storimo vse, kar je v naši
moči, da se izgladijo nesoglasja
med nami in Rusi. Ako oni že-
lijo komunizem, naj ga imajo.
Mi jim moramo dati jasno razu-
meti, da želimo živeti v miru in
obdržati našo demokracijo.

3. Bodimo pripravljeni, da na-
ša dežela ne bo izpostavljena no-
beni nevarnosti v slučaju kakih
nepričakovanih dogodkov. Ru-
sini moramo dati razumeti, da
bomo vodili boj proti njihovi
ideologiji, in ako bi skušali rabi-
ti silo in vplivati na naše sose-
de, pa da se bomo borili tudi
drugače. Mi bomo branili čast
Amerike.

Komunizem je največja nevarnost, pravi Miller

CINCINNATI, 18. aprila. —
Ray T. Miller, ki je v borbi pro-
ti bivšemu gov. Lauschetu za
demokratsko governersko nomi-
nacijsko, je snoči imel radio go-
vor, v katerem je označil komu-
nizem za največjo nevarnost, ki
je kdaj v zgodovini pretela Ame-
riki.

Miller je izjavil, da komuni-
stična nevarnost stoji "na pra-
gu Amerike". V svojem govoru
je med ostalim dejal:

"Še nikdar v zgodovini nismo
bili tako ogroženi kot smo da-
nes. Bili smo priča, ko je komu-
nizem pogoltnil Estonijo,
Latvijo, Litvijo, Poljsko, Če-
škoslovaško, Jugoslavijo, Bolga-
rijo in Romunijo. Grečija, Fran-
cija in Italija so prihodnje na
ruskem seznamu.

"Mi se moramo združiti in
ustaviti komunistično poplavo.
Mi moramo odstraniti rdečkar-
je in njihov prevratni vpliv iz
naše vlade, naših šol, javnih in
pol-javnih institucij, iz naših unij
in naših organizacij.

"Strgajmo krinko laži-libera-
lizma z volkov komunizma. Raz-
galite jih v njihovi pravi
barvi in take, kakor so. Pazite
se onega, ki govori o liberali-
zmu in se druži s komunisti! Tak
človek bi bil prvi, ki bi na-
šo zastavo zamenjal z rdečo za-
stavo komunizma."

Truman svari, da draginja preti deželi z gospodarsko krizo

WASHINGTON, 17. aprila.—
Predsednik Truman je danes v
govoru pred organizacijo ame-
riških časopisnih urednikov sva-
ril, da se gospodarstvo Zedinje-
nih držav vsled naraščajoče dra-
ginje nahaja pred resno nevar-
nostjo ter zahteval, da kongres
takoj uzakoni njegov proti-in-
flacijski program, "dokler je še
čas."

Predsednik je zahteval, da se
z zakonom določi maksimalne
cene in maksimalne plače kot
sredstvo za preprečevanje infla-
cije.

Poudaril je dalje, da je uspeš-
nost našega zunanje-političnega
program v veliki meri odvisna
od stabilnosti naše domače eko-
nomije.

"Mi si prizadevamo, da bi se
izognili ekonomski krizi s tem,
da protežiramo naše blagosta-
nje, dokler ga še imamo. Mi si
prizadevamo, da bi se izognili
vojni s tem, da smo odločni,
predno je prepozno," je dejal
Truman pred uredniki.

"Ampak enostavno dejstvo je,
da se naše gospodarstvo nahaja
v resni nevarnosti kot posledica
visokih cen in inflacije. Zdi se
mi, da je temeljno vprašanje
jasno. To je, ali bomo podvzeli
korake, dokler je to še mogoče,
ali pa bomo čakali, dokler nas
ne bo zagrabil kriza. Gre eno-
stavno za to, da hišo zavaruje-
mo, predno jo objame ogenj."

"Bilo je rečeno, da ta admi-
nistracija skuša ustvariti eko-
nomsko krizo ali mednarodno
krizo. Resnica je baš nasprotna.

"Blagostanje našega ljudstva,
učinkovitost naše zunanje poli-
tike in jakost naše obrambe, vse
to odvisi od našega blagostanja.
Samo tedaj, ako bomo ohranili
zdravo gospodarstvo, potem b-
rže akcije za kontrolo inflacije,
bomo v stanju prispevati naš
poln delež za mir, v katerem bo-
sta svoboda in demokracija var-
ni."

ZAPADNE SILE PONOVILE ZAHTEVO GLEDE TRSTA

WASHINGTON, 18. aprila.—
Zedinjene države, Francija in
Anglija, ki si prizadevajo, da bi
vplivale na rezultate volitev v
Italiji, so danes opozorile Rusi-
jo, da je njeno stališče edina
ovira za vrnitev Trsta Italiji.

S svojimi notami so zapadne
sile ponovno povabile Rusijo,
naj pristane na reviziji italijan-
ske mirovne pogodbe, potem ka-
tere bi se lahko vrnitev Trsta
izvedlo.

Ni pa verjeti, da bo Sovjet-
ska zveza spremenila svoje sta-
lišče. Pred tem je namreč glad-
ko zavrgla predlog zapadnih sil,
ki da "predstavlja kršitev
osnovnih principov demokraci-
je."

Popravek

V petek smo poročali, da bo
včeraj nastopil na odru Nor-
wood gledališča talentiran mla-
denič, Donald Hoernig iz Akro-
na kar pa bi se moralo glasi-
ti Donald Hoernig, ki s svojimi
starši živi na Ivan Ave. Njega-
va mati je hči poznane družine
Mr. in Mrs. John Gabrenja.

Mlad. pev. zbor SDD

Jutri večer ob osmih se vrši
seja staršev Mlad. pev. zboru
SDD na Waterloo Rd. Prosi se
vse, da bi se udeležili v polnem
številu, ker je več važnih stva-
ri za pripraviti za priredbo.

Danes bodo znani prvi rezultati parlamentarnih volitev v Italiji

Novi grobovi

AUGUST KOMAR

Po daljšem bolehanju je pre-
minil v St. Luke's bolnišnici po-
znani August Komar, star 55
let, stanujoč na 1080 E. 71 St.
Doma je bil iz Razdrta pri Po-
stojni na Notranjskem, kjer za-
pušča tri brate in tri sestre ter
več sorodnikov. V Ameriki je
bival 34 let in je bil barvar po
poklicu. Svoječasno se je udele-
stoval pri pevskem zboru "Zar-
ja" in dramskemu društvu Ivan
Cankar. Bil je član društva Car-
niola Tent št. 1288 TM, društva
Naprej št. 5 SNPJ, Soc. kluba
št. 27 in Local 867 unije barvar-
jev. Tukaj zapuša sestro Mrs.
Mary Bole, pri kateri je živel,
dve nečakinji in nekaj sorodni-
kov. Pogreb se bo vršil v sredo
popoldne ob 1. uri iz Želetovega
pogrebnega zavoda na 6502 St.
Clair Ave. na Highland Park
pokopališče.

JOE WHILER

V petek popoldne je preminil
Joe Whiler, star 72 let, stanuo-
joč na 2534 Cedar Ave. Tukaj
zapuša več nečakov in nečaki-
nj. Pogreb se je vršil danes
zjutraj ob 10. uri iz Želetovega
pogrebnega zavoda na 6502 St.
Clair Ave. na Whitehaven po-
kopališče.

PAULETTE KACZ

Kmalu po polnoči v soboto je
umrla v Mt. Sinai bolnišnici 24
dni stara Paulette, hčerka dru-
žine Paul in Dorothy Kacz iz
905 E. 70 St. Dekliško ime ma-
tere je bilo Dular. Poleg star-
šev zapuša sestro Sharon Lee
Jaye. Pogreb oskrbuje Grdinov
pogrebni zavod.

MATHIAS MICHELICH

Pogreb pokojnega Mathias
Michelich se vrši danes ob 1.
uri popoldne iz Želetovega po-
grebnega zavoda na 458 E. 152
St. na Whitehaven pokopališče.

ANTON PONIKVAR

Po kratki bolezni je preminil
Anton Ponikvar, star 63 let,
stanujoč na 9325 Union Ave.
Doma je bil iz fare Ig pri Ljub-
ljani, odkoder je prišel v Ame-
riko pred 46 leti. Dalj časa je
vodil mesnico v Newburghu.

Pred dvema leti mu je umrla so-
proga Uršula, katero je zelo po-
glašal. Bil je član društva sv.
Jožefa št. 146 KSKJ in pevske-
ga društva Zvon. Tukaj zapu-
šča žalujoče otroke: hčeri Jo-
sephine, ki je bolničarka in pri
kateri je živel, ter Mrs. Mary
Terlop, sinova Franka in
Louisa, vnuke in vnukinje, bra-
ta Josipa v Maple Heights, O.,
in Franka, ter tri sestre v sta-
ri domovini. Pogreb se bo vršil
v sredo zjutraj ob 8:30 uri iz
Ferfoliatovega pogrebnega za-
voda na 9116 Union Ave. v cer-
kev sv. Lovrenca ob 9. uri in
nato na pokopališče Calvary.

V zadnje slovo

Vsi pevci in pevke zboru Zar-
ja so prošeni, da pridejo jutri v
torek večer ob 8:30 uri v na-
vadne prostore, odkoder se
skupno podajo v Želetov po-
grebni zavod, da se izkaže zad-
njo čast umrlemu članu Au-
gustu Komarju.

**Udeležba pri volitvah, ki so se po
našem času zaključile danes ob 7. uri
zjutraj, je bila nenavadno velika**

RIM, 19. aprila (ponedeljek) — Danes ob 7. uri zjutraj
so se ponovno otvorile volilne koče. Okrog 80 odstotkov
registriranih italijanskih volilcev je oddalo svoje glasove
že včeraj. Volilne koče se bodo zaprle ob 2. uri popoldne
(ob 7. uri zjutraj po našem času), nakar se bo takoj začelo
šteti glasove. Prvi rezultati glede volitev za senat bodo
verjetno znani že okrog 4. ure popoldne.

Rim, 19. aprila — Včeraj sta v teku usodopolnih voli-
tev v Italiji bila storjena dva brezuspešna napada na skla-
dišča orožja.

Najprvo je bilo poročano, da
je zgodaj zjutraj bilo napadeno
neko skladišče municije v bližini
Milana. Baje so se dve uri vrši-
le borbe. Potem pa je prišlo po-
ročilo, da je bil storjen poskus,
da se požene v zrak skladišče
municije v mestu Pavia, ki se
nahaja v provinci Lombardiji,
kjer so komunisti izredno moč-
ni.

Končni rezultati bodo znani pozno v torek ali sredo zjutraj

Volitev se je udeležilo veliko
števílo Italijanov. V nedeljo
(včeraj) se je volilo od 8. zju-
traj do 10. ure zvečer, volilne
koče pa so se zopet odprle v po-
nedeljek ob 7. uri zjutraj, za-
prte pa bodo ob 2. popoldne (po
italijanskem času so se zaprle
danes zjutraj ob 7. uri).

Takoj, ko bodo volilne koče
zaprte, se bo začelo šteti glasov-
e. Pričakuje se, da bodo rezul-
tati za poslansko zbornico zna-
ni pozno v torek ali pa v sredo
zjutraj, dočim bodo prvi rezul-
tati za senat znani že v poned-
eljek zvečer.

Največ glasov je bilo oddanih že včeraj

Ze včeraj je bilo oddano veli-
ko število glasov. V nekih volil-
nih precinkih je že v prvih urah
glasovalo 90 odstotkov registri-
ranih volilcev. Iz Bologne poro-
čajo, da je v nekih precinkih
glasovalo 90 odstotkov, toda v
drugih pa je odstotek volilcev
padel na 70.

Poročila, ki prihajajo iz raz-
nih večjih mest Italije glede
udeležbe pri volitvah dajejo sle-
deče številk:

V Milanu je v nedeljo glasova-
lo 80 odstotkov vseh registri-
ranih volilcev, v Turinu 70 od-
stotkov, v Neaplju 70, v Anconi
75, v Pescari pa od 60 do 65.

Zgodaj zjutraj sta volila tudi

voditelja dveh največjih politi-
čnih strank Italije—premier Al-
cide de Gasperi, voditelj Kr-
ščansko demokratske stranke in
Palmiro Togliatti, voditelj
Ljudske demokratične fronte.

Kljub varnostnim meram, ki
jih je podvzela de Gasperijeva
vlada, so se volitve vršile v mi-
ru.

Nune in duhovniki glasovali; papež pa nima pravice

Notranji minister Mario Scel-
ba (krščanski demokrat) je za-
grozil, da bodo Italijani, ki ne
bodo volili, lahko zgubili svoja
spravevala o dobrem obnašanju.
(Te karte so potrebne za poto-
vanje in v trgovini). Zagrozil je
tudi, da bo policija motrila na
volitve in čuvala red pred vsa-
kimi poskusi, da se začne z ne-
miri.

Po vseh mestih širom Italije
so patrolirali močni oddelki po-
licije.

Na poziv samega papeža se je
volitev udeležilo veliko število
nun, duhovnikov in menihov.
Sam papež, ki je volitve označil
za "veliko uro krščanske vesti,"
pa ni mogel voliti, ker je skupaj
s svojimi kardinali državljan
Vatikana.

Seja "Wallace for President" kluba za 32. vardo

Danes zvečer ob 8. uri se bo
v Slovenskem delavskem domu
na Waterloo Rd. vršila redna
seja članov "Wallace-for-Presi-
dent" kluba za 32. vardo.

Prosi se vse člane, da se te
seje v velikem številu udeležijo
in da prinesejo peticije, tudi če
se niso popolnoma izpolnjene. Iz
urada kluba poudarja, da peti-
cije morajo na vsak način biti
vrnjene danes zvečer.

V Ljubljani se bo jutri začela obravnava proti skupini visokih vladnih uradnikov

BEOGRAD, 18. aprila.—Jutri
se bo v Ljubljani začela prva
velika obravnava proti skupini
visokih vladnih uradnikov.

Kot pravijo poročila, je bilo
blizu 20 oseb aretiranih v pre-
teklem mesecu. Nekateri zapad-
ni časnikarji označajo to obrav-
navo za prvo čistko komunistič-
ne stranke. Med obtoženci se na-
haja več oseb, ki so imele važne
vladne pozicije v Sloveniji.

Vladni krogi so izjavili, da
obrnava ne bo noben posne-
tek "ruskih čistk" iz leta 1930,
ampak da bo z dokumenti pod-

prta obtožba, da so aretiranci
bili izdajalci. Obravnava bo jav-
na.

Beograjski časopis "Borba"
je navedel samo dvoje imen ob-
tožencev. To sta Branko Dil in
Stane Oswald, slovenska komu-
nista, ki sta bila pomočnika v
zveznem ministrstvu za indu-
strijo.

Neki visok predstavnik vlade
je izjavil, da so obtoženci pripa-
dali tako zvani "skupini Da-
chau," in da so za časa svojega
bivanja v koncentracijskem ta-
borišču v Dachau podpisali spo-
razum z nacisti.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO

HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) —\$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) —5.00
For Three Months—(Za tri mesece) —3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) —\$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) —6.00
For Three Months—(Za tri mesece) —3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

NAŠE DOLŽNOSTI

Prva skrb ameriških Slovencev mora biti posvečena naši novi domovini. To velja tudi za vse Američane raznih narodnosti, ki so prišli sem iz vseh delov sveta, gradili to našo novo domovino in ki so skozi dolga leta rama ob rami z milijoni sebi enakim prilagali svoj delež za njeno veličino in s tem postali del te velike — ameriške družine.

Tudi mi Američani slovenskega porekla imamo iste dolžnosti napram naši novi domovini. Poleg dolžnosti pa seveda tudi pravice, ki pripadajo vsakemu Američanu, brez ozira na narodnost, vero ali pa barvo kože. Tudi mi smo del te velike ameriške družine in naša dolžnost je, da sodelujemo pri vseh političnih, socialnih, kulturnih ali pa kakršnihkoli zadevah, ki prizadevajo direktno ali pa indirektno našo domovino in ki ji dajejo njeno obliko in odreja njeno daljno usodo.

Brez dvoma so ameriški Slovenci bili vedno lojalni svoji novi domovini. Sodelovali so pri njeni graditvi, pomagali ji s svojimi žulji, potom in delom, branili so jo pred sovražniki in z nešteti primeri dokazali svojo ljubezen napram njej.

Zaradi svoje posebne narodnostne strukture je naša dežela nekaj edinstvenega na svetu. Iz vseh delov sveta so v njo prišli ljudje raznih narodnosti in ji dali nenavadno živo in dinamično barvo. Vsaka skupina je s seboj prinesla nekaj svojega — svoj jezik, svoje narodne običaje, svojo kulturo in svoje posebne odlike. Američani raznih narodnosti so cenili in negovali svoje posebne odlike, spoštuječ obenem odlike državljanov drugih narodnosti.

Brez zlobnega in ne-ameriškega delovanja posameznikov ali pa celih skupin, ki nečesto razumeti ali pa namenoma zaradi svojih sebičnih interesov prezirajo to našo zajednico številnih narodnosti, bi vsi lahko živeli v bratskem miru in slogi, vsi bi predstavljali vzorno celoto. Predstavljali bi medsebojno povezani mozaik, sestavljen iz različnih delov in barv, toda kljub temu enoten in čvrst.

Na tej osnovi, na osnovi narodnosti, se vodi ne-ameriško kampanjo, ki se zaključuje z vedno bolj zaostrenimi predsodki in sovražnostjo ene narodnosti napram drugi. Ne-ameriški elementi širijo v naši deželi predsodke proti celim skupinam državljanov zaradi barve njih polti, vere ali pa narodnosti. Znaki teh predsodkov napram zamorcem, Židom, Italijanom, Slovanom itd. so očitni. Z njimi se srečamo v vsakdanjem življenju na ulicah, v tovarnah, v javnih prostorih in v naših ožjih naselbinah.

Da, predsodke ustvarjajo tudi napram Slovanom. Posebno zadnje čase, ko se naša dežela nahaja pred usodopolnimi dogodki, od katerih bo odvisno da-li bo šla potom progres ali pa bo postala žrtev reakcije, kakršne naša zgodovina še ni poznala. Ni potrebno posebno poudarjati, da se te predsodke spravlja tudi v zvezi z dogodki, ki so se zadnja leta odigrali v "starih domovinah" — za ameriške Slované z dogodki v vzhodni Evropi, v kateri se nahajajo tudi vse slovanske države.

Američani raznih narodnosti so se vselej zanimali za svoje "stare kraje" in tega jim nihče ni štel v greh. To zanimanje je razumljivo posebno pri tistih, ki so v "starem kraju" zapustili svojo mater, očeta, brate, sestre, sorodnike in znanje in katerim je vtisnjen nepozaben spomin na kraje, v katerih so prvič zagledali svetlo belega dneva in v katerem so pustili svoje detinstvo in zgodnjo mladost. V ogromni večini so jih z njihovih rojstnih krajev pognale težke gospodarske razmere, socialne prilike in tudi terorizem starih režimov. Danes to njihovo zanimanje izvira iz njihovih lastnih skušenj in iz iskrene želje, da bi ne bile razmere v "starem kraju" več takšne kot so bile takrat, ko so se sami podali v svet s trebuhom za kruhom.

Toda kljub razumljivemu in popolnoma ameriškemu interesu za "stare kraje," pa se enim to šteje za slabo, drugim pa za dobro. Slabo je na primer, ako se naši Slovenci zanimajo za delo obnove, za industrijalizacijo, za verski položaj, za zgraditev novega in bolj pravičnega reda v Sloveniji. Dobro pa je, ako se novo Slovenijo obrekuje, ako se o njej laže, ako se proti njej goji čute sovraštva in z vsemi sredstvi poskuša preprečiti, da resnica o njej ne bi predrla v svet.

Iz nešteti primerov zadnje tedne smo lahko spoznali, da je bilo "patriotično in lojalno," da so se ameriški Italijani potom pisem svojcem, ki so v več primerih mejila z navadno grožnjo, vmešali v volitve v svojem "starem kraju." Nihče ni opozarjal te Američane — vaša domovina je tu, ne pa tam! Ko ste postali državljan naše dežele, ste

ZA POVEČANJE SANSA

Kakor v času prve svetovne vojne, tako smo ameriški Slovenci tudi v teku zadnje prišli do zaključka, da nam je potrebna posebna organizacija, potem katere je mogoče uspešno delati in pomagati za doseg boljše bodočnosti bratom in sestram v domovini. Tako smo ustanovili organizacijo "Slovenski ameriški narodni svet", pod katerega okriljem smo storiili veliko plemenitega dela v omejenem oziru. Ampak s tem, ko je ljudstvo Jugoslavije prišlo do svoje — republikanske forme vlade, pa še ni rečeno, da je naše delo popolnoma izvršeno ali, da ta organizacija ni več važna in potrebna. Kdor je pod takim vtisom, temu seveda pomanjkuje znanje o važnosti funkcije te ustanove.

Ne samo to, da številni sovražniki, pod krinko ali raznovrstnimi pretevezami, stremijo po življenju mladi jugoslovanski ljudovladi, ampak tudi tukaj, v tej deželi, za katero smo tudi mi mnogo žrtvovali, je demokracija danes v nevarnosti, kar pomeni, da nam je SANS še vedno potreben! Brez organizacije je naš napredno usmerjen boj tako neuspešen proti enim kot drugim sovražnikom napredka kot je brezuspešna borba vojaka v vojni brez orožja. Vsled tega moramo našo organizacijo za vsako ceno obdržati, in ne samo to; moramo jo tudi poživeti, pridobiti ji moramo novega članstva, ljudi, ki se zanimajo za socialne in ljudske probleme in iztrebiti zlo parasitstva. V SANSovi ustanovi se lahko udeležuje članstvo politično, gospodarsko, kulturno itd., kar je potrebno za slehernega državljana te republike, ako hočemo v deželi obdržati demokracijo, za kakršno so se borili in tudi umirali svobodoljubci predniki.

Kampanja za pridobivanje novega članstva SANSa, ki jo je razpisal izvršni odbor na seji meseca januarja tega leta, za dobo dveh mesecev — marec in april — bo kmalu končana, toda doseženi rezultati niso posebnost dovolj, kar je deloma razumljivo, ne pa povsem opravičljivo. Nekateri člani v naših postojankah so zelo aktivni in

s tem zavrgli stike s "starem krajem!" Toda, ako bi kateri Američan italijanskega porekla pisal svojcem — volite po svoji lastni vesti in prepričanju in se na ozirajte na navodila, ki vam jih pošiljajo iz inozemstva — ni dvoma, da bi se to označalo za "ne-ameriško."

V našem Clevelandu so pred meseci Čehi priredili shod, na katerem so zbirali prispevke za pomoč svojim bratom in sestram v "starem kraju." Z zanimanjem so poslušali govornika, ki je govoril o novi Češkoslovaški in njenih ukrepih, ki jih ustvarja, da bi se nikoli več ne ponovile Lidice in masakra češkoslovaškega ljudstva s strani Nemčije. Ni potrebno posebno poudarjati, da so ta shod označili za "komunističnega." Toda vse je bilo v redu, ko je teden dni pozneje priredila shod skupina ameriških Slovakov, ki so vojnega zločinca Tisa proglasili za mučnika.

Med nami američimi Slovenci, ki smo naprednega mišljenja in nas manj zanimajo osebni interesi Fotičev, Mačekov in Krekov kot pa sreča in boljša bodočnost naših bratov in sester v "starem kraju," je posebno živahno na delu pri širjenju takšnih neumnih, ne-ameriških in nizkotnih predsodkov prav "Ameriška Domovina." Ta list si lasti izključno pravico, da tolači dogodke v "starem kraju" na svoj poseben in dobro znan način. Nas pa, ki nam je objektivnost, poštenje in spoštovanje resnice postavljena nad vse ostalo, obrekuje, da smo "ne-ameriški" elementi, katerim da bo "oblast" stopila na prste.

Res je, da se večina naših ameriških Slovencev na take grožnje, svarila in strahovanja ne ozira, ampak ta metoda je značilna, ker je primer splošne ne-ameriške kampanje, da se v naši novi domovini seje razdor, sovraštvo in politične predsodke napram enemu delu ameriških državljanov.

Mi imamo velike dolžnosti napram naši novi domovini. Toda kot državljanji uživamo državljanske pravice, ki jih moramo braniti prav zato, ker so sovražniki našega ameriškega pojmovanja svobode in demokracije na delu, da bi nam te pravice odvzeli. Pri obrambi teh pravic, ki jih uživamo kot ameriški državljanji, bomo v teh nevarnih in razburkanih časih najboljšo služili naši novi domovini.

nobenega odpora ali odločnosti in so že izgubili vsako upanje v bodočnost, ampak stopite v vrste pogumnih nasprotnikov tistih, ki se hočejo — radi osebnega bogastva in udobnosti, igrati z življenji milijonov ljudi. Ljudski glas, pravi rek, če dovolj močan, prestavi gore in tako lahko tudi prepreči vojno, ako se ljudstvo zdravi pravčasno. Upanje izgubijo le bojazljivci in omahljivci, kakršnih pe ne sme biti v naših vrstah. Naši bratje v domovini so se uprli vojni mašini, kakršne ni poznal svet in mnogi pesimisti so tedaj prerokovali, da so si partizani izbrali samomor. Toda njihova odločnost je pripomogla k uničenju barbarskega fašizma in če hočemo biti vredni imena svojih bratov in sester v domovini, jih moramo posnemati v njihovi odločnosti.

F. A. Vider,
preds. SANSa.

Porast Ameriški delavske federacije

(Četrty od devetih člankov o zgodovini delavskega gibanja v tej deželi. Material bazira na podlagi podatkov Delavskega departmenta).

Med ostro borbo z delodajalci v času velike depresije l. 1870, se je delavsko gibanje v Ameriki zapletlo v notranje konflikte radi oblike svoje narodne organizacije. Vprašanje je bilo, če naj narodna organizacija temelji na enotnosti delavstva, brez ozira na stroko ali delo, ali naj se nasloni na obstoječe unije izurjenih delavcev. Vprašanje je poglobilo dejstvo, da se je delavskemu gibanju pridružilo veliko število neizurjenih delavcev. Mnogi od teh so bili priseljenci, došli semkaj v času razvojnega ameriške industrije in prodiranja na zapad po civilni vojni.

Vitezi dela, ki so imeli velik vpliv v delavskem gibanju v letih 1880, so priporočali organizacijo predstavljajočo vse delavstvo, krajevne unije pa naj bi bile v njej vključene kot članice. Organizacija Vitezov dela je bila osnovana kot tajna skupina ali bratovščina l. 1869 v Philadelphiji. Ustanovitelj je bil Uriah S. Stevens. Delavci so se bali, da pridejo na črno listo pri delodajalcih ako se zve, da so članjeni v delavski organizaciji.

Ali leta 1878 so imeli Vitezi dela svojo prvo konvencijo in Stevens je bil izvoljen za voditelja. L. 1879 ga je nasledil Terence V. Powderley.

Vitezi dela so poudarjali potrebo vzgoje delavstva za doseg delavskih ciljev ter so pripočali pogajanja v delavskih sporih in njihov cilj je bil, da se iz delavskega gibanja končno razvije kooperativna družba. Bili so za industrijalni unijonizem in v njih unijo se je lahko vpisal vsak delavec, ženska ali moški, izurjeni in neizurjeni delavci, farmarji in tudi gotovi profesionalci. Bili so za osemurnik, za odpravo otroškega dela in jetniškega dela, za kooperativne delavske tvornice in ljudsko lastništvo javnih naprav. Bistveno so bili proti stavkam in bojkotiranjem, toda napredovali so šele potem, ko so se poslužili tega orožja. Največjo stavko so vodili proti tedanjemu železniškemu trustu, kateremu je načeloval Jay Gould, najmočnejši kapitalist svojega časa. Uspeh stavke je privedel v okrilje unije tisoče novih članov. L. 1886 so imeli Vitezi dela 700.000 članstva.

Ravno tedaj pa se je pojavila nova organizacija sestojeca iz izurjenih delavcev. Organiziranje nove zveze je bilo pričakovati že od l. 1881, ko se je od Vitezov odcepilo 6 važnih unij pod vodstvom Samuela Gompersa in Adolpha Strasserja, vodje unije izdelovalcev cigar. Te unije so najprej organizirale Federacijo strokovnih in delavskih unij, a l. 1886 se je spojila zveza z drugo organizacijo oziroma unijskim kongresom in tedaj je nova skupina dobila ime "Ameriška delavska zveza". Spodetka je bila liga samoupravnih rokodelskih unij in vključevala je obenem delavske zveze in posamezne unije v raznih mestih in državah ter okrajih. Cilj so bile boljše plače, boljši položaj delavca, krajše delovne ure. Prvi predsednik je bil Gompers in sicer razen enega leta vse tja do l. 1924, ko je umrl.

L. 1886 je imela 138.000 članstva — isto leto so dosegli višek v številu članstva Vitezi dela. V maju istega leta pa je padla pri demonstracijah za osemurnik v Chicagu bomba. Krivili so anarhiste. Stirje so bili obesheni, trije vrženi v ječo. Čez 6 let so bili izpuščeni kot nedolžni. Vitezi pa so navzile temu trpeli na ugledu in članstvo se je krčilo, poleg tega vodstvo ni sledilo praktičnim ciljem. Okrog l. 1890 je ta prva velika delavska organizacija prenehala biti vplivno delavsko gibanje. Na njeno mesto je stopila A. F. of L., ki je kmalu konsolidirala svojo pozicijo kot poglavitna delavska zveza širokega obsega. Imela je hude borbe z velikimi korporacijami, ki so dominirale takratno ekonomsko pozornico.

Vendar je vse srečno premagala in obstoja še danes kot močno in vplivna federacija organizacij.

Common Council.

Delo Ameriškega društva proti raku

Tisoče tujerodnih Američanov bo umrlo letos za rakom, ker niso poučeni o nasleditvi znakov te bolezni v pravem času, je dejal eden vodilnih članov Ameriškega društva proti raku.

Elmer H. Bobst, newyorški industrialec, ki je na čelu kampanjskega odbora tega društva za leto 1948, je izjavil, da proti bolezni raka milijonom Američanov vseh narodnosti.

"Sleheri Američan bi se moral živo zanimati za skorajšnji poraz te strašne bolezni," je rekel Bobst. "Treba je več vzgoje v tem pogledu, da morejo ljudje izpoznati sedem znakov nevarnosti, ki lahko pomenijo začetek raka."

Kampanjski načelnik je dodal, da je bilo razpodeljenih mnogo tisoč letakov opisujočih prve nevarne znake te bolezni prebivalcem različnih narodnostnih ozadij. Prevajalci so spisali potrebne informacije v španščini ter v poljskem, judovskem in italijanskem jeziku. Letaki v drugih jezikih so v delu.

"Leto za letom se v Zedinjenih državah viša število smrti vsled raka," je dejal Mr. Bobst. "Številke naraščajo stalno v sle-

herni skupini prebivalstva. Nihče ni varen, kajti rak končno prizadene enega od vsakih dveh domov v Ameriki. Ubija ljudi katerega koli izvora."

Posplošenost te bolezni poziva Američane vseh ozadij k razširjenju boja proti raku, je naglasil kampanjski vodja Društva proti raku.

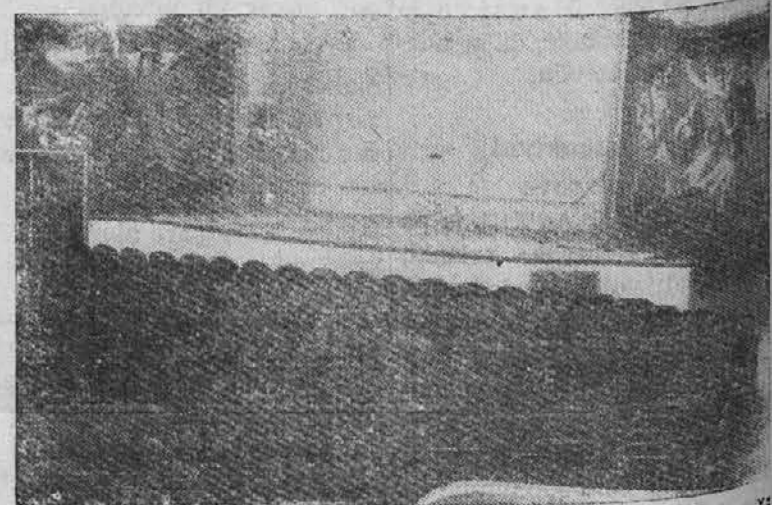
"Cilj kampanje Ameriškega društva proti raku v letu 1948 je zbrati 16 milijonov dolarjev," pravi Mr. Bobst, in pojasni, "da se bo denar porabil za financiranje znanstvenikov, ki skušajo v laboratorijih in bolnišnicah dognati vzrok in lek proti raku. Denar se potroši v vrsto izobrazbe ljudi, da si rešijo življenja. Končno je denar rabilen za zdravljenje za rakom bolnih."

Bobst je izjavil, da se bo raziskovalno delo razširilo in raznotako izobraževalna prizadevanja, in sicer v obsegu nastajajočih potreb.

"Računamo na tujerodne Američane, da bodo stali rami ob rami z ostalimi Američani v kampanji, katere cilj je izvedenje križarske borbe proti raku," je dejal Mr. Bobst.

(American Cancer Society, Inc.)

KINO "MOSKVA" V LJUBLJANI



Pogled v novo dvorano kino "Moskva" v Batovi palači

Večini Ljubljancem je še v spominu mali kino "Ideal", ki je bil v podzemlju bivšega hotela Malič, kjer stoji sedaj palača Bat'e. Novi kino "Moskva", ki je začel obratovati oktobra 1947 je na tistem, toda znatno razširjenem prostoru. V njem je 500 sedežev. Načrt zanj je izdelal Projektivni zavod, zidar, skulptor, arhitekt, slikar, ostalo instalacijo (aparatura, razsvetljava, akustika itd.) pa je nadzoroval ravnatelj kinopodjetij Grahek. Desno in levo od projekcijskega platna specialne izdelave so na temno-modrem ozadju in sicer desno od freske slikarja Omerze, ki predstavljajo internacijo in izgnanstvo ter delovni polet v svobodi, na levi pa je slikar Sedej simboliziral partizansko borbo in talce ter prihod zmagovite svobode.

Ob straneh s heraklitom obloženih sten je nameščena električna razsvetljava, ki razprši je mehko luč. Prav tako je s heraklitom, ki duši nepotrebni odmev in šume, obložen tudi strop. V stropu in ob straneh so ventilacijski duški, ki so v zvezi s posebno pihalno napravo, ki bo dovajala pozimi termično toploto, poleti pa osvežujoč, primeren vlažen zrak. Nad izhodi oziroma vhodi so nameščene varnostne luči, prav tako luči so nizko ob stopnjšču, a vse so v zvezi tudi zlastno električno napeljava za primer, če bi javna napeljava odpovedala.

Samo kabina je do srede stene obložena z emajlnimi ploščami, stene od srede do stropa in sam strop pa so pobarvane z emajlno barvo. To je potrebno, da bi se ne nabiral prah, ki povzroča znano za oči utrudljivo migotanje slike, če zaleze v projekcijsko aparaturu. V kabini sta dva najmodernejša projektorja na vodno in zračno hlajenje ter s posebnim oblikoval-

cem tako povezana, da se bo izvršila povezava brez najmanjših motenj. Projekcijska aparatura je v zvezi s specialnim zvočnikom za visoke in nizke zvoke glasbe in govora še posebej.

INFILACIJA GROZI GRČIJI
ATENE, 14. aprila. — Načelnik ameriške "pomožne" misije v Grčiji Dwight Griswold je v nes opozoril, da bi novi val inflacije lahko v Grčiji sprevrnil na oblast komunistični režim. Griswold je na časnikiški konferenci izjavil, da mora grška monarhistična vlada balansirati budžet s tem, da umakne svoj načrt za zvišanje plač javnim uslužbencem in z znižanjem izdatkov. Baje je tudi svetoval grškim industrijalcem naj enkrat ne zvišajo delavcem mezd. Prihodnji teden bo pa imel konferenco z delavskimi voditelji.

FINSKI PREMIER URGRA ODOBRITEV PAKTA
HELSINKI, 15. aprila. — Finski premier Mauno Pekkala je danes v svojem radio govoru povedal ljudstvu, da je boljše, da se odobri pakt s Sovjetsko zvezo kot pa povzroči nevarni diplomatski prelom.

ODLOČITEV GLEDE LEWISA ODLOČENA DO PONDELJKA
WASHINGTON, 15. aprila. — Sodnik Goldsborough je danes odločil glede obtožbe proti Johnu L. Lewisu, da je z nadaljevanjem stavke po 3. aprilu preizkusno sodno oblast, odločil do ponedeljka.

Knjigo Robert St. Johna "The Silent People Speak" dobite tu di v našem uredništvu.

Vaidgard—Viktor Plemelj:

Ali je življenje na planetih?

Vprašanje o tem, ali je življenje tudi zven meja naše Zemlje, na drugih daljnih svetovih Vesolja, ni samo zanimivo, temveč tudi zelo važno za obdelavo pravilnega, materialističnega in manstvenega gledanja na svet. Obstaja namreč naivno mnenje, da je življenje možno edino pri nas na Zemlji. To mnenje temelji na več ali manj splošni, nepravilni predstavi o nekakem izjemnem položaju in pomenu naše Zemlje v Vsemirju. Včasih so mislili, da Zemlja, na kateri živi človek, zavzema posebno, centralno lego v svetu. Toda razvoj vede je vse jasneje pokazal nepravilnost teh navedenih predstav. Naša Zemlja nikakor ni v središču sveta, temveč kroži okoli Sonca. In okoli Sonca ne kroži samo zemeljska obla, pač pa tudi nekoliko drugih, celo večjih nebesnih teles, ki jim pravimo planeti.

Planeti so: Merkur, Venera, Zemlja, Mars, Jupiter, Saturn, Uran, Neptun in Pluton. Okoli vsakega teh planetov kroži druga, manjša telesa in njihovi sopotniki, "trabantji". Tak sopotnik Zemlje je Luna. Vsako te teles je svet zase s svojimi posebnimi pogoji. Taki planeti ne obstajajo le v našem sončnem sistemu. Zvezde, ki jih obdajamo na nebu, so ogromna žarila sonca. Sodobna znanost je dognala, da se sučejo planeti tudi okrog mnogih od njih. Verjetno je, da v Vsemirju obstaja neskončna množina planetov, podobnih naši Zemlji.

Stara naziranja o nekem posebnem, izjemnem položaju Zemlje, so nepravilna. Zmotno je tudi mnenje, da obstaja življenje samo na Zemlji. Brez dvoma je življenje tudi na mnogih drugih planetih Vesolja.

To je spoznal že genialni miselnik in učenjak Giordano Bruno, ki je pred tri sto petdesetimi leti v ta učenjak učil o številnosti drugih svetov. Toda zaradi svojih naprednih, materialističnih naziranj, je bil Giordano Bruno sežgan na grmadi.

Nekateri učenjaki buržoazije so trdili, da je sicer obljubljen razvoj v vesoljstvu mnogo, da življenje nikakor ne bi moglo biti samostojno na vsakem planetu. Življenje je večno—so in ne more vznikniti iz mrtve prirode. Prenaša se z enega planeta na drugi. Njegovi drobni zarnički se prenašajo v vesoljnem prostoru na najbližjih kamnih ali s prahom meteorskih teles.

Čim padejo na nov planet, ga tako rekoč zasejejo. Taka presoja pa ni pravilna.

Njena temeljna napaka je v predpostavljani, da življenje ne more vznikniti iz razvoja nežive materije, ali z drugimi besedami: da življenje samo ni materialno, da v njem delujejo neke posebne, višje, nematerialne sile. To pa je povsem neverjetno. Mišljenje prenašanja življenja s planeta na planet ne prenesa kritike. Zaradi življenja bi v tem primeru morali leteti milijone let skozi ogromno svetovno prostranstvo in bi na vsak način morali poginiti v strašnem mrazu, ki je tam—okoli 270 stopinj pod ničlo!

Brez dvoma je pa sledeče: brez življenja je jasno in razumljivo, da je življenje v celoti materialno, da ni v njem nikakih posebnih življenjskih sil. Življenje vznikla po čisto naradni poti z razvojem materije na planetih. Naša Zemlja in drugi planeti so se nekoč oddaljili od Sonca. Spočetka so bili žareči in v plinastem stanju: Zemlja je v tem času izžarevala svetlobo in toploto. Sčasoma pa so se planeti ohladili in jih je pričela pokrivati trda skorja, ki je bila spočetka še tenka in vroča. Potem je postajala vse debelejša in temperatura na površini Zemlje se je znižala. Nastala je tekoča voda.

In tako je na neki stopnji razvoja Zemlje na njej vzniklo življenje—prvi, najenostavnejši organizmi. Skraja je bil to še kemični proces—sinteza žive gmo-te s pomočjo kompliciranega združevanja z materijo nežive prirode. Saj leži v osnovi življenja vsakega organizma posebna, zelo komplicirana tvarina, nazvana beljakovina. Engels pravi, da je "življenje oblika obstoja (eksistiranja) beljakovinskih teles." In gotovo ni pri tem nikakih posebnih nematerialnih življenjskih sil v organizmih.

Potem ko je bil storjen ta prihodni prehod iz nežive materije v živo, se je življenje na Zemlji začelo razvijati. Razvijalo se je sto in sto milijonov let, se dvigalo vse višje po stopnjah prirodne razvoje lestvice in ustvarilo vse te različne oblike rastlinskega in živalskega sveta, ki jih danes vidimo okoli sebe.

Tako je bilo pri nas na Zemlji in jasno je, da bi tako moralo biti še po mnogih drugih krajih v Vsemirju, na onih planetih, na katerih so se stvorili sprejemljivi pogoji za življenje. Življenje je materialno, zato ne samo da

lahko vznikne v procesu razvoja materije, temveč mora vznikniti na odpreni stopnji tega razvoja ob izpolnitvi nujnih pogojev. Tako je edino pravilno razumevanje življenja v našem dialektično-materialističnem naziranju. Seveda pa s tem ni rečeno, da bi na vsakem planetu moglo ali celo moralo vznikniti življenje. Za obstoj življenja in za njegov razvoj je potrebna vrsta pogojev, ki na nekaterih planetih obstajajo, a na drugih ne. Kateri so pogoji, ki so neobhodni za življenje? Tu je predvsem potrebna prisotnost onih materij, iz katerih se po kemični poti tvori živa eksistenca. Med te spadajo kisik, vodik, ogljik, azot in še nekateri drugi kemični elementi. Veda je dognala kemično enotnost Vesolja: tako zvezde kot planeti sestojijo v osnovi iz enih in istih kemičnih snovi. Poleg tega so snovi, ki so za življenje neobhodne, najbolj razširjene po Vesolju. To se pravi, da so pogoji za življenje lahko zadovoljivi na različnih planetih.

Življenju so dalje neobhodni sončni žarki, ki se pojavljajo kot vir energije zamotanah od gajanj v živem organizmu. Nujna je tudi voda, saj živa bit sama vsebuje veliko količino vode, ki se v njem nahaja v posebni, koloidalni, poltekoči sestavi in brez katere so nemogoči živ-

Otvoritev pravoslavne cerkve v Mariboru

V nedeljo 21. marca je Slovenska pravoslavna cerkevna občina v Mariboru svečano odprla v Gregorčičevi ulici svojo novo cerkev sv. Cirila in Metoda.

Tega dne sem obiskal pravoslavne paroha v Mariboru profesorja Deklevo, o. Gorazd. Bil je v družbi svojih vernikov, članov odbora pravoslavne občine.

Pripovedovali so mi o svojem veselju, da so lahko prav ob letnici obnove pravoslavne cerkvene občine v Mariboru odprli svojo cerkev. Med vojno so jim nemški fašisti razrušili cerkev in pravoslavno občino nasilno razpustili. Po osvoboditvi so pravoslavni verniki nanovo organizirali svojo občino.

Sedaj jim je šolska oblast dala na razpolago nekdanjo protestantsko cerkev, kjer je bil pred vojno dom kulturnodolcev s pastirjem Baronom na čelu. "Cerkev sv. Cirila in Metoda pa bo dom velikih idej slovanskih apostolov in trden branik slovanstva na naši severni meji," je pripomnil predsednik pravoslavne občine Cizelj.

"Naša pravoslavna cerkev," je pripovedoval o. Gorazd, "je narodna cerkev. Patriarh dr. Gavril Dožić je dejal v letošnji božični poslanici: 'Pravoslavna cerkev je narodna ustanova in kot taka neguje in razvija ljubezen tako široko, da vse posebne ljubezni—do sebe, do svoje družine, do roditeljev in prijateljev, do svojih bližnjih—zbira v eno veliko ljubezen do svojega naroda in svoje domovine. Domovina je obča mati; pod njenim krovom in na njenem ognjišču moramo živeti in delati mi vsi, njeni sinovi in njene hčere, v ljubezni, slogi in bratstvu, enotnosti in sodelovanju za naše splošno dobro, za naš splošni napredek.'"

"Kakor se je pozitivna aktivnost naše pravoslavne cerkve skladala z naporom naših narodov v borbi za svobodo, tako se tudi danes sklada z naporom naše ljudske oblasti za obnovo, zgraditev in utrditve naše nove države. Nismo in ne moremo biti nemi opazovalci vsega, kar se zadnja leta med nami in okrog nas dogaja."

Profesor Deklevo mi je pokazal prvo številko "Vesnika", glasila Združenja pravoslavni duhovnikov ljudskih republik Federativne ljudske republike Jugoslavije. Prebral mi je odlomek iz referata na ustanovni skupščini pravoslavni duhovnikov v Hrvatski.

ne poslali tudi poziv vsem vernikom, da store vse za mir.

"S tem studom spremljamo demokratske napore zahodnih republikarnih sil, ki v svojem imperialističnem pohlepu netijo zopet nov požar, nov pekel vsemu človeštvu, ko še niso preorala polja, v katerih leže milijoni trupel pobitih ljudi, ko še niso sezidana mesta in vasi, ki so bila v tej vojni požgana. Objektivni razsodnik ne more prezreti napore in borbo Sovjetske zveze za mir in bratstvo med narodi. Z odobravanjem sledimo uspehom Sovjetske zveze, slovanskih in vseh demokratičnih držav za utrditev miru na svetu."

Vprašal sem, kako je vplivala ločitev cerkve od države na razvoj pravoslavne cerkve. O. Gorazd je odgovoril:

"S tem, da je bila cerkev ločena od države, je bil postavljen pravičen odnos med državo in cerkvijo. Cerkev je bila s tem osamosvojena v delu in je dosegla svoj resničen namen. Naša cerkvena občina se je prosto razvijala. Jasno pa je seveda, da z ločitvijo cerkve od države cerkev ni bila odvezana svojih obveznosti, kakor tudi država ne. Verujoči pravoslavni kristjani kot člani narodne in človeške skupnosti niso razrešeni ljubezni, ki jih veže na domovino."

"Kakor so bili dolžni braniti domovino, tako so dolžni graditi in utrjevati svojo ljudsko državo. Naša občina je dobila pri ljudski oblasti vso potrebno pomoč in najlepši dokaz tega pravičnega sodelovanja je otvoritev nove cerkve, ki smo jo dobili od ljudske oblasti. Vsak pošteno misleči državljani ima priliko, da se na svoje oči prepriča, kako plitke in tendenciozne so trditve o preganjanju vere in cerkve."

Ob koncu razgovora so mi člani odbora pravoslavne cerkvene občine še povedali:

"Kot državljani in kot verska skupina je dve leti uživamo sadove osvobodilne borbe in sadove obnove in graditve. Ne moremo in ne smemo čakati s prekrizanimi rokami, da bi uživali dobroto, ki bi nam jih drugi priborili. Zato se bomo še bolj strnili v skupno delovno fronto, da bomo po svojem deležu za skupnost uživali tudi svoj delež skupnih dobrot, da bomo ob koncu petletke čiste vesti izvali tudi delež skupnega ponosa in radosti."

R. N.

(Ponatis iz "Slovenskega poročevalca")

Društveni koledar

APRILA

- 16. aprila, petek. — Buckeye Star Vets.—Ples v SND.
- 17. aprila, sobota.—Društvo Sv. Ane 4 SDZ.—Plesna veselica v SND.
- 18. aprila, nedelja. — Pevski zbor Abrasevič.—Koncert v SND.
- 18. aprila, nedelja. — Ples društva "Collinwood Hive" štev. 283 TM, v SDD, Waterloo Rd.
- 23. aprila, petek. — Veteranski Blaskovič Post.—Ples v SND.
- 24. aprila, sobota. — Društvo Vodnikov venec 147 SNPJ.—Plesna veselica v SND.
- 25. aprila, nedelja. — Pevski zbor Zarja.—Koncert v SND.
- 25. aprila, nedelja. — Koncert pevskega zbora "Planina" v Slov. nar. domu, Stanley Ave., Maple Heights, O.
- 25. aprila, nedelja. — Koncert Mlad. pev. zbora SDD na Waterloo Rd.
- 30. aprila, petek. — Ples društva "Waterloo Camp" štev. 281 WOW v SDD, Waterloo Rd.

MAJA

- 1. maja, sobota. — Društvo Srca Marije.—Plesna veselica v SND.
- 2. maja, nedelja. — Koncert in opereto "Snušči" prirediteljski zbor "Slovani" v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.
- 2. maja, nedelja. — Ples društva

- 3. oktobra, nedelja. — Igra dram. društva Naša zvezda v SDD na Recher Ave.
- 3. oktobra, nedelja. — Ples društva "Washington" štev. 32 ZSZ v SDD, Waterloo Rd.
- 10. oktobra, nedelja. — Ples društva "Združene Slovenke" št. 23 SDZ v SDD, Waterloo Road
- 17. oktobra, nedelja. — Igra dram. društva "Anton Verovšek" v SDD, Waterloo Rd.
- 24. oktobra, nedelja.—Ples društva "Waterloo Grove" štev. 110 WC v SDD, Waterloo Rd.
- 31. oktobra, nedelja. — Prirediteljski krožek št. 1 Prog. Slovenk v SDD, Waterloo Rd.

NOVEMBRA

- 7. novembra, nedelja. — Ples društva Strugglers' št. 614 SNPJ v SDD, Waterloo Rd.
- 14. nov., nedelja. — Prirediteljski Slov. zadržne zveze v SDD, Waterloo Rd.
- 21. nov. nedelja. — Koncert pevskega zbora "Jadran" v SDD, Waterloo Rd.
- 28. nov. nedelja. — Prirediteljski podr. št. 48 SANSA v SDD, Waterloo Rd.



Oblak Mover

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

John Oblaka
1146 East 61 Street
HE 2730

TEKOM ČASA,

ko se zobozdravnik Dr. J. V. Zupnik nahaja na St. Clair Ave. in E. 62 St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticalno in se izselilo, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.

Ako vam je nemogoče priti v dotiko z vašim zobozdravnikom, vam bo Dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Vam ni treba imeti določenega dogovora.

Njegov naslov je

DR. J. V. ZUPNIK

6131 ST. CLAIR AVE.
vokal E. 62nd St.; vhod samo na E. 62 St.
Urad je odprt od 9.30 zj. do 8. zv.
Tel.: EN 5013

GLAVNI ODBOR SANS-a

GLAVNI ODBOR SANS-a	
KASTNO PREDSEDNIŠTVO:	
STAN KRISTAN	23 Beechtree St., Grand Haven, Mich.
LOUIS ADAMIC	Milford, N. J.
IZVRŠEVALNI ODBOR, Uradniki:	
Predsednik: FRED A. VIDER	2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
Podpredsednik: ANTON KRAPENG	2021 W. 23rd St., Chicago 8, Ill.
Tiskar: MIRKO G. KUHEL	6110 W. Ford St., Detroit 9, Mich.
Podpisnik: VINCENT CAINKAR	2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
Podpisnik: MILAN MEDVESEK	2610 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
GLAVNI:	
FRANK ALESH	2124 So. Pulaski Rd., Chicago 23, Ill.
JOHN BOSTIANICH	15800 Holmes Ave., Cleveland 10, Ohio
FRANK CRETIC	1005 Berger Bldg., Pittsburgh, Pa.
FRANK J. GRILL	6231 St. Clair Ave., Cleveland 9, Ohio
FRANK JAPICH	2354 S. Ridgeway Ave., Chicago 23, Ill.
NADZORNI ODBOR:	
Predsednik: JOSIE ZAKRAJSEK	7603 Cornelia Ave., Cleveland 3, Ohio
JOHN POLLOCK	Box 4239, Noble Branch, Euclid 17, Ohio
MIRKA SPECK	4658 Rosa Ave., St. Louis 16, Mo.
MIRKA ODBOR:	
JOHN ARKO	1222 Wooster Rd., W., Barberton, Ohio
JOHN BOMBAC	184-17th St., N. W., Barberton, Ohio
JOHN BRILJAC	10121 Avenue M., Chicago 17, Ill.
JOHN CETINGI	17611 Greely Ave., Detroit 3, Mich.
JOHN CVELBAR	436 Wilson St., Sharon, Pa.
JOHN GERZEL	143 Main Ave., W. Allegheny, Pa.
JOHN KRAINZ	17839 Hawthorne Ave., Detroit 3, Mich.
JOHN KUSAR	1836 So. Kenilworth Ave., Berwyn, Ill.
JOHN MILOSTNIK	1216 Alabama Ave., Sheboygan, Wis.
JOHN MUSICH	1917 So. 72nd St., West Allis 14, Wis.
JOHN NADVESNIK	251 E. First St., Oglesby, Ill.
JOHN OBLAK	2049 W. Coulter St., Chicago 8, Ill.
JOHN PRASNIKAR	Box 216, Harwick, Pa.
JOHN PLUT	1123 Addison Rd., Cleveland 3, Ohio
JOHN STROY	1040 N. Holmes Ave., Indianapolis 8, Ind.
JOHN VELC	21050 Goller Ave., Euclid 19, Ohio
JOHN TURK	2026 Sheffield Ave., Chicago 14, Ill.
JOHN ZALETEL	7105 S. Stony Island, Chicago 49, Ill.
JOHN ZAVERTNIK	309 Tenally Road, Englewood, N. J.
JOHN ZORNIK	Box 202, Herminie, Pa.

MIHAIL ŠOLOHOV

TIHI DON

PRVA KNJIGA

(Nadaljevanje)

— Je tu brod? — je vprašal Grigorij in pokazal z vajetmi strugo rjavih in spenjenih voda.

— Kajpak, tu je brod; davi so prebredli reko...

— Je globoka?

— Ne, ampak malo vode bo seglo na sani.

Grigorij je nabral vajeti in z bičem v roki pognal konja s kratkim "hi"! Konja sta prhala in ovohavala vodo in nerada stopila vanjo.

— Hi! — Grigorij je počil z bičem in zlezel na sani.

Sirokopleči šarec, zapražen na levi, je otrsnil z glavo in sunkom nategnil vrvi. Grigorij je s pogledom ošinil deske pod nogami; voda je vrvala ob robo sani. Konja sta se najprej potopila do kolen, potem pa mahoma do prsi. Grigorij se je mislil obrniti, ali konja, ki že nista več dosegala dna, sta začela plavati. Tok je zasakal sani tako, da sta se morala tudi konja z glavami obrniti v tisto smer. Valovi so jima pljuskali čez hrbta, sani so se premetavale in ju trmasto vlekle nazaj.

— Ahahah! ... Aaa! ... Držiiiiiii! — je pisal Ukrajinec, tekal gor in dol po bregu in mahal — kdo ve zakaj — z lisičjo kućmo, ki si jo je bil snel z glave.

Grigorij je ves čas z vpitjem srdito priganjal konja. Voda se je vrhavalila za sanmi, ki so se čedalje bolj potapljale. Mahoma so zadele na stebel (toda je bil nekoč podrti most) in se s presenetljivo lahkoto preukucile. Kratak krik in Grigorij je zginil pod vodo, ne da bi spustil vajeti. Čutil je, da ga vleče na dno za gube kože in za noge, ga poteguje s prijetno nasilnostjo, zdaj od ene plati, zdaj od druge, blizu gugačih se sani. Posrečilo se mu je, da se je z eno roko oprijel odeje, spustil vajeti in dušec se začel otepati z rokami in si pomagati naprej proti ojesu. Že je bil s prsti dosegel konec železa, ko ga je mahoma šarec, ki se je premetaval s tokom, močno zadal s kopitom v koleno. Grigorij se je sopeč oddaljil od ojesa in se oprijel vrvi. Čutil je, da ga je gnalo v stran od konj, kakor če bi mu kdo nasiloma razklenil prste in jih poskušal odpreti. Grigorij je s telesom, vsem izmučenim zavoljo hudega mraza, dosegel šarčevo glavo, in blazni pogled konja, poln smrtnega strahu v okrvavljenih očeh, se mu je zavrtal v razširjene zenice.

Nekajkrat so se mu izmuznile iz roke lepljive vojke; tedaj je zaplaval dalje, pograbil vajeti, a so se mu spet izmaknile med prsti. Nazadnje mu je uspelo, da se je prijel in tisti trenutek je začutil pod nogami tla.

— Nooo! — Ko je zbral vse svoje sile, se je pognal dalje, padel na plitvino v peno se vodo in noge so se mu zadele ob konjske prsi.

Konja sta šla čezenj, potegnili sani iz vode in se ustavila po nekaj korakih; oba sta bila do kraja izčrpana, s premočnimi in trepetajočimi križi in v oblaku pare.

Grigorij se ni menil za bolečino in skočil pokonci; zdelo se mu je, da ga je mrzavil z neznošno vročim ovojem. Še bolj je drgetal kakor konja in v nogah ni imel več moči kakor dojenček. Ko se je malo ovedel, je pognal sani in, ker sta se konja ugrela, ju je pustil galopirati. V blaznem diru je zavil na vaške poti in, ne da bi kaj zavrl, usmeril konje skozi prva vrata, ki jih je našel odprta.

Ukrajinski gospodar, zelo gostoljuben dedec, je poslal svojega sina, ka bi opravil konje, pomagal Grigoriju, da si je slekel premočeno obleko, in z glasom, ki ni trpel ugovaranja, ukazal ženi:

— Zakuri v peči!

Grigorij je oblekel hlače svojega gostitelja in se ogrel pri peči, medtem ko se je njegova obleka sušila; ko je povečerjal zelenjavno juho, se je spravil spat.

Drugi dan je odpotoval pred dnem. Moral je prevoziti sto pet in trideset vrst in vsaka minuta mu je bila dragocena. Ceste v stapi so grozile, da bodo skoraj neuporabne: v vsak jarek, v vsako še tako majhno kotlino se je natekala voda iz potokov, narasla zavoljo kopnečega snega.

Cesta je bila prazna in zapuščena, pokrita z rahlo plastjo ivja. Tako je prišel do tavičanskega okrožja, v razdaljo štirih vest od glavne ceste, in se ustavil na križpotju. S preznjenih konj se je kadilo in za seboj so puščali svetleče se sledove sani. Grigorij je oddal sanke v hlevarno, na kratko spodvezal svojima živalima repe in nadaljeval pot na konju, vodeč drugega na povodu. Na jutro cvetne nedelje je prispel v Jagodnje.

Ko je stari general v podrobno stihl pripoved o potovanju, je hotel pogledati konja. Saška ju je sprevaljal sem ter tja po dvorišču in srdito pogledoval njihove splahnele boke.

— Kako je konjema? — je vprašal gospod, ko se je približal.

— Samo po sebi je jasno, kako jima je, — je zagodrnjal Saška, ne da bi se ustavil, in otrsnil svojo okroglo belolaso brado, ki je vlekla na zelenkasto.

— Menda ju ni vrag vzel?

— Ne. Šarec ima na prsih grodo odrglino od oprsnjaka. Za nič roba.

— Pojdi počivat, — je dejal

Uncle Sam Says



Signing all Americans! Signing all Americans! The Security Loan is your most important business today. Your country's security is in your hands. You can help keep America strong by building up your own financial strength thru the Payroll Savings Plan for buying U. S. Savings Bonds. Savings bonds are security bonds because they provide future security for you, and at the same time help to maintain the economic security of our country. Sign up now for the automatic Payroll Savings Plan where you work. AMERICA'S SECURITY IS YOUR SECURITY!

U. S. Treasury Department

general, obrnivši se h Grigoriju, ki je stal ob strani in čakal ukazov.

Grigorij je odšel v poselsko hišo, a ni mogel dalje počivati kakor samo čez noč. Drugo jutro se je prikazal Venjamin z novo sinjo srajco in prisiljenim nasmehom na ustnicah.

— Grigorij, takoj h gospodu! General je drsal z nogami, obutimi v klobučevinaste copate, in hodil sem ter tja po sobici. Grigorij je zakašljaj pri vratih, in se nekajkrat prestopil z noge na nogo, šele potem je spod dvignil glavo.

— Kaj bi rad?

— Venjamin mi je velel priiti sem.

— Ah, da. Pojdi osedlat žrebca in Krepiša. Reci Lukerji, naj ne daje psom jesti. Pojdemo na lov!

Grigorij se je obrnil, da bi odšel, ko ga je gospod še poklical:

— Si slišal? Z menoj pojdeš. Aksinja je vtaknila Grigoriju v žep pri kožuhi bel kos kruha in zamrmrala:

— Ne pusti mu niti jesti, ta vrag! Izrablja ga, kakor ga more; preklesti! Griša, ovij si vsaj ruto krog vratu.

Grigorij je privedel na vrtič osedlana konja in z žvižganjem zbral pse. Gospod je prišel oblečen v kratak plašč iz modrega sukna s pasom, okrašenim s srebrom. Na plečih mu je visela čutara v plutastem ovoju; korobač iz spletenega usnja si je obesil na laketi in ga vlekel za seboj kot kačo.

Gigorij je držal povodce, opazoval starca in se čudil lahkotnosti s kakršno je zavijtel v sedlo svoje staro koščeno telo.

— Bodi za menoj, — je odločno ukazal general in razdelil konce vajeti med prsti v orokavičeni roki.

Grigorijev konj, štirileten žrebec, se je splašil, se potem po strani premaknil in dvigal glavo kakor petelin. Ni bil podkovan na zadnje noge in na lomljivi plasti ledu mu je drselo, da je počepal in upogibal noge. — Stari general se je z malo usločnim hrbtom, a trdno sedel zibal na širokem Krepiševem hrbtu.

— Kam gremo? — je vprašal Grigorij, ko se mu je približal.

— Proti Olšanskemu mlamolu, — je odgovoril gospodar z globokim basom.

Konja sta šla v enakomernem koraku. Žrebec je vlekel vajeti, kakor labod krivil svoj kratki vrat, obračal veliko izbuljeno oko proti jezdecu in ga poskušal ugrizniti v koleno. Ko je general zlezel vrh klanca, je spustil Krepiša, da je stekel v rahel drnce. Psi so šli za Grigorijem kakor kratka veriga. Stara psica je tekla in vohala konec konjskega repa. Žrebec je upogibal kolena, se sukal in poskušal z zadnjo nogo zadeti sitno psico; ta je malo zaostala in s

svojim nemirnim pogledom stare zverine poiskala Grigorijevo oko, ko se je obračal, da bi jo videl.

V pol ure so dospeli do Olšanskega mlamola. Gospod je koračil vzdolž razmršene šteti stare pasje trave kostanjeve barve, ki je rasla prav na gosto. Grigorij pa je zlezel v globel in previdno ogledoval dno, vse razbrazdano in grivinasto. Kdaj pa kdaj se je bežno ozrl po svojem gospodu. Skozi sinjakosivi preplet golih in redkih brestov je bila videti starčeva postava jasna, kakor bi bila narisana. Dvignil se je iz sedla, stopil na stremena in modri plašč, pretisnjen s kozaškim pasom, se mu je nabral na hrbtu v gube. Grigorij se je strnjeno tekla po neravnih tleh. Na strmem jarku se je Grigorij dvignil v sedlu.

— Dobro bi se prilegla cigareta. Kar spustil bom povodce in potegnil iz žepa mehur za tobak, — je pomislil, si slekel rokavico in si zvil cigareto.

— Drži ga! — se je za grebenom razlegnil krik kakor strel iz muške.

Grigorij je dvignil glavo: gospoda so po grebenu premetavale ostre grivine; dvigal je korobač in poganjal Krepiša v dir.

— Drži ga! ...

Po dnu globeli, pokriti s travo in ločjem, se strmoglavo tekel volk umazanorjave barve z razmršeni čopi dlake, spodrsolal in udarjal z gobcem ob tla. Onstran livade se je ustavil, od kodar so tekli trije jarki in kjer se je prepel spuščal v tri črnovišnjeva prodišča, je prišel volk na odprto stepe in ušel psom za kakih sto petdeset metrov; silovito je tekel nizdol proti suhi dolinici, porasli s čez-

žvižganje vetra mu je glušilo ušesa. Lov ga je prevzel. Nagnil se je žrebcu na vrat, ki je izpuhteval oster duh po znoju, in poskakoval na hrbtu v ubranem galopu. Ko je prispel do konca globeli, so psi in volk izginili. Trenutek pozneje ga je dohitel gospod, ki je sunkoma ustavil Krepiša in mu zakričal:

— Kam se je obrnil?

— Verjetno proti prepadu.

— Pojdi od leve plati in mu odsekaj pot! V galop! ...

Gospod je s petami stisnil konju boke, da se je ta splasil, se nemirno vrtel in zdiral proti desni. Grigorij se je spustil v globel, nategnil vajeti, ostro kriknil in se zapodil v drugo stran. Kako poldrugo vrsto je neprenehoma poganjal konja z bičem in z glasom. Vlažna in glenasta prst se je prijemala kopit in blato mu je škropilo v obraz. Dolga kotlina, ki se je viala vzdolž grebena, se je zasukala na desno in se pognal dalje vzdolž strmega pobočja, ker je v daljavi zagledal črno verigo psov, ki so zasledovali volka v stapi. Očividno so ga pregnali iz globeli, kjer so precej na gostu rasli hrasti in jelše. Na mestu, od kodar so tekli trije jarki in kjer se je prepel spuščal v tri črnovišnjeva prodišča, je prišel volk na odprto stepe in ušel psom za kakih sto petdeset metrov; silovito je tekel nizdol proti suhi dolinici, porasli s čez-

tjo stare pasje trave in sirka. Grigorij se je dvignil v sedlu in ga sledil z očmi, v tem ko si je z rokavom brisal solze iz oči, razbičanih od vetra. Bežno se je ozrl na desno in mahoma spoznal lastno zemljo. V posevnem štirikotniku se je raztezalo polje, ki ga je bil jeseni preoral skupaj z Nataljo. Nameril se je čez zorano njivo in v nekaj trenutkih, ko je žrebec prečkal, spotikajoč se ob grude in omahujoč, je v Grigorijevem srcu ugasnila lovska vna. Poslej je malomarno poganjal konja, ki je težko sopel, in ko se je prepričal, da se gospod ne misli obrniti, da bi se ozrl po njem, ga je zadržal v mirnem drnceu.

V daljavi pri Rdečem kalu je

NAZNANILO

Ker nas je že več rojakov naprosilo za naslove Jugoslovanskih oblastev v Zedinjenih državah, naj tu navedemo, da naslov jugoslovanske ambasade se glasi:

Yugoslav Embassy,
1520—16th St., N. W.,
Washington 9, D. C.

Naslov urada jugoslovanskega konzula pa se glasi:

Yugoslav Consulate General,
745—5th Ave.,
New York 22, N. Y.

Pišete lahko v slovenskem, srbohrvatskem ali angleškem jeziku.

ZAPOSLENA DVOJICA

Želi dobiti v najem 3 ali več sob na vzhodni strani mesta. Pokličite na urad, kjer sva zaposlena, med 8. zj. in 5. pop.

MAin 1787

MOŠKI DOBI DELO
ZA POMAGATI SELILCU
NA TRUKU
Pokličite kadarkoli.
KE 1544

Mlada ženska dobi delo
za pomagati v gostilni.

PIERCE'S BAR
11420 St. Clair Ave.

RAZPIS ZA RESTAVRACIJO

Hrvatskega narodnega doma
na 6314 St. Clair Ave.

Kdor je sposoben voditi tako podjetje, je lahko dobi na gornjem naslovu. Za informacije se priglasi pisмено ali osebnostno pri tajniku Doma na 1075 E. 77 St. Razpis je odprt do 20. aprila 1948.

PETER CUNOVIC
1075 E. 77 St.,
Cleveland 3, Ohio.

Vas muči naduha?

Pri nas si lahko nabavite najboljšo olajšavo za to mučno bolezen. Zdravilo je jamčeno ali pa dobite denar nazaj.

Mandel Drug

LODI MANDEL, Ph. G., Ph. C.
SLOVENSKI LEKARNAR
15702 WATERLOO RD.
Cleveland 10, Ohio
Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30 do 10. zvečer.
Zaprta ves dan ob sredah

POŠILJKE za Jugoslavijo

DOBOVOLJNI ODBOR bo od zdaj naprej stalno prejemal naročila za moko in pakete ter ista odpremljal v Jugoslavijo z ameriškimi in jugoslovanskimi ladnjami.

Preko nas lahko pošljete:

MOKO Za ceno 13 DOLARJEV vrečo bele moke (100 funtov) prve kvalitete.

STANDARD PAKETE

PAKET "A"—108 funtov čiste teže za — \$38.—
PAKET "B"— 67 funtov čiste teže za — \$25.—

V ceni teh paketov kakor v ceni moke so vključeni vsi stroški dostave do prejemnikovega naslova kjerkoli v Jugoslaviji, kot tudi zavarovanje. V slučaju, da prejemnik ne bi dobil paketa ali moke, vam povrnemo denar ali pa pošljemo drugo pošiljko brezplačno.

PRIVATNI PAKETI Pakete, katere sami spakirate pošljite na nas, a mi jih odpremlimo v Jugoslavijo. Za podrobnejše informacije glede odpošiljanja paketov pišite po tozadavne listine.

"DOBOVOLJNI ODBOR"

245 West 18th Street New York, 11, N. Y.
Watkins 4-9016

VAŽNO: Čeke in Money Orders napišite na ime "Dobrovoljni odbor."

bilo videti prazno polje. Neki drugje so trije pari volov podsi vlekli drevo po rahli, žametni podobni zemlji.

— Ljudje iz naše vasi so, čigava je neki tale njiva? Ah, saj mislim, da je Anikuškova. — je pomislil Grigorij, opazoval je s priprtimi očmi vole in prepoznal živali in človeka, ki je šel za plugom.

(Dalje pritožnje)

SLOVENE RECORDS

10-inch records 79c COD, plus postage

C-1201 Be happy, polka
Bye-bye-baby, polka
C-1214 My honey is wandering in
Tyrol; St. Clair polka
C-1220 Too fat polka; Jolly polka
F. Yankovic and his orchestra

C-1192 Alpine waltz
Lampighter's polka
C-1211 Village tavern polka
Lumberjack — polka
C-1215 Marianna polka
Hit and miss polka
F. Zajc and his Orchestra

T-103 Silk Umbrella polka
Linden Tree — waltz
T-106 Tivoli Park Polka
Village Square Polka
T-114 Red Wine — Polka
Edelweiss waltz
Ernest Benedict Quartet

R-574 Na Marjanec, Polka
Clarica (Clara) Polka
R-575 Clevelandski Valček
Malo Nocek, Polka
J. Perush and his Tav. Band

Write for free list of all new SLOVENE records, the largest selection in U.S., by the best Slovene artists, at
PALANDECH'S
536 S. Clark Street, Chicago 5, Ill.

DRUGA IZDAJA

ENGLISH-SLOVENE DICTIONARY

(Angleško-slovenski besednjak)

Naročite pri:

ENAKOPRAVNOSTI

6231 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio
CENA \$5.00

ZAVAROVALNINO

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

Pokličite:

ENDicott 0718

V vsaki slovenski družini, ki se zanima za napredek in razvoj Slovencev, bi morala dohajati



Enakopravnost

Zanimivo in podučno čtivo

priljubljene povesti

Robert Merrill Gives A Recipe For Spaghetti with Meat Balls

Robert Merrill, star of radio and stage, admits to being a good and thrifty cook and says what he likes when he can get into his kitchen is spaghetti and meat balls which he prepares like this:



Robert Merrill

Spaghetti with Meat Balls

2 small onions 1 can tomatoes 1 egg
1 green pepper 1 carrot 1 1/2 lb. spaghetti
1/2 lb. mushrooms 1/2 lb. chopped meat seasoning
(for four people)

Here's how he makes it: Brown onions, green pepper, mushrooms, and add desired seasoning. Add can of strained tomatoes and simmer for 1/2 hour. Grate carrot and mix with chopped meat. Add seasoning and egg. Mix. Roll into balls and cook in tomato sauce for five minutes. Boil spaghetti in separate pot and strain. Add tomato sauce and meat balls.

"It's a myth that bachelors are bad cooks," says Mr. Merrill. "I not only keep things in order in my kitchen but I also see to it that every drop of used fat is saved. How about you?"